

VALDORFO PEDAGOGIKA – KAS TAI?

Valdorfo pedagogika remiasi nuoseklia filosofija – *antroposofija*. Tai išsamus žmogaus **kūno, sielos ir dvasios** pažinimas, kurio pradininkas buvo Rudolfas Štaineris. Tai detali amžiaus tarpinių teorija, teigianti, kad žmogus vystosi visą gyvenimą, atskleidžianti kiekvienam 7 metų tarpiniui būdingus dėsningumus ir nagrinėjanti vaikystės amžiaus tarpinių sąsajas su suaugusio žmogaus gyvenimo laikotarpiais. *Valdorfo pedagogika* atsižvelgia į vaiko amžiaus tarpinių ypatumus. *Antroposofija* akcentuoja tris žmogaus sielos veiklos rūšis – **mąstymą, jausmus ir valią**. Kiekviena šių sričių reikalauja ypatingo dėmesio skirtingais vaiko vystymosi etapais. Harmoningo žmogaus visi trys sielos aspektai veikia darniai. Jei vienas aspektas dominuoja slopindamas kitus, žmogus tampa vienpusiškas.

Rasa Kabailaitė. „DEFICITINIŲ“ SUGEBĖJIMŲ UGDYMAS

Valdorfo pedagogikos požiūriu, **kiekvienas vaikas yra gabus ir unikalus**, o pedagogas jam tik padeda atskleisti savo potencialą. Ši pedagogika stengiasi išsaugoti ir puoselėti tokius svarbius „deficitinius“ vaiko sugebėjimus, kaip pasitikėjimas savimi ir aplinkiniais, iniciatyvumas, kūrybingumas, nuoširdus noras pažinti ir prasmingai elgtis su pasauliu.

Paisoma vaiko vidinių paskatų, motyvų. Stengiamasi apsaugoti mažą žmogų nuo didėjančio gyvenimo tempo bei su tuo susijusio visuotinio nervingumo ir streso. **Vaikui leidžiama vystyti savo tempu ir ritmu**, neskubinant jo kuo greičiau užaugti, jam sudaromos sąlygos džiaugtis vaikyste.

Ypatingai vertinama vaiko vaizduotė, individualus kūrybiškas mąstymas. Šias savybes stengiamasi ne tik puoselėti ir skatinti, bet, kiek įmanoma, ir apsaugoti nuo stereotipų. Pavyzdžiui, manoma, kad kūrybiškam mąstymui vystyti labai trukdo įtaigių TV vaizdinių ir minčių srautas, kurį vaikas nejučia perima ir taip netenka galimybės formuluoti savo mintis (smegenys formuojasi kaip pasyvus instrumentas ir tampa netinkamas aktyviam, kūrybiškam mąstymui).

Daug dėmesio skiriama meninei veiklai, kuri ypatingai gali sustiprinti vaikų pasitikėjimą savo sugebėjimais. Vengiama spalvinimo knygų, šablonų apipiešinėjimo, o ikimokykliniame amžiuje ir rodymo, kaip piešti. Kai vaikas kartoja ar užbaiginėja kažkieno kito kūrybą, visa tai verčia jį manyti, kad jo paties originalios idėjos yra nevertingos ir nepriimtinos. Tuo pačiu mažina vaiko pasitikėjimą, neleidžia kurti asmeniškai jam prasmingo meno.

Valdorfo mokykloje paisoma, kad vaikas mokytųsi ne dėl išorinių paskatų – pažymio, noro įtikti mokytojams ar tėvams, bet dėl vidinių – įkvepiančių, jaudinančių, stebinančių žinių. Todėl pažymiai čia nerašomi, stengiamasi, kad mokymo turinys ir ugdymo būdai būtų vaikams įdomūs ir aktualūs, atitiktų amžių.

Nuo ankstyvos vaikystės ugdomas vaikų nuostabos, dėkingumo ir pagarbos jausmas. Jie save regi kaip didesnės visatos dalį. Valdorfo pedagogikos pradininkas austrų mąstytojas Rudolfas Štaineris nuostabos jausmą vaikystėje laikė pagrindu mąstymui ugdyti: „Yra esminga, kad, prieš pradėdami mąstyti, mes išgyventume nuostabos būseną.“